

Behalve het dagelijks bestuur kent CUMELA ook haar provinciale besturen, bestaande uit gedreven cumelaondernemers. Toch weten leden nog niet altijd de weg naar deze besturen te vinden. Vandaar deze serie. De provinciale besturen per provincie uitgelicht.

“Bestuur zorgt voor regionale verbondenheid”

Zeeland is nog één van de grotere landbouwprovincies in Nederland. Veel Zeeuwse cumelabedrijven richten zich dan ook nog steeds (deels) op agrarisch loonwerk. Toch zijn ook hier veranderingen gaande. “Wat dat betreft zitten we allemaal in hetzelfde schuitje”, stelt voorzitter Jan van de Velde vast. “Dat bindt.”

Bestuur CUMELA Zeeland

- Jan van de Velde, Loonbedrijf Van de Velde, Kerkwerve, Schouwen-Duiveland
- John Zandee, Zandee Kloethinge BV, Kloetinghe, Zuid-Beverland
- Jacco Brasser, Loonbedrijf Brasser en Zn., Middelburg, Walcheren
- Joost Boënnne, R. Boënnne en Zoon VOF, Graauw, Zeeuws-Vlaanderen oost
- Bianca Berckmoes-Paridaen, loonbedrijf Paridaen, St. Kruis, Zeeuws-Vlaanderen west

De Hedwigepolder is er hét veelbesproken voorbeeld van: Zeeuwse landbouwgrond wordt steeds meer opgeslokt door natuur. Een fenomeen dat al enkele jaren gaande is en waarop cumelabedrijven moeten anticiperen. “Er zitten hier nog steeds veel agrarische loonbedrijven, zeker als je het vergelijkt met een provincie als Zuid- of Noord-Holland, maar het agrarische werk wordt minder”, stelt voorzitter Van de Velde. “Loonbedrijven worden nog wel betrokken bij de aanleg van natuurgebieden, maar daarna is het werk klaar. Willen we blijven voortbestaan, dan moeten we inspelen op de ontwikkelingen in ons gebied. Niet vreemd dus dat steeds meer bedrijven richting het cultuurtechnische werk trekken en zich gaan specialiseren. Wat dat betreft zitten we allemaal in hetzelfde schuitje. Dat maakt de verbondenheid onderling sterk.”

Niet alleen natuur, maar ook de Belgische grens sterkt de banden tussen de Zeeuwse loonbedrijven. Op een steenworp afstand is rode dieselolie € 0,30 per liter goedkoper dan de Nederlandse variant. “Ze zeggen wel één Europa, maar dat noem ik een aanfluiting”, zegt mede-bestuurslid en vice-voorzitter John Zandee. “Belgische loonwerkers kunnen veel goedkoper werken. De ma-soogst, bijvoorbeeld, kunnen ze zo € 120,- tot € 130,- goedkoper doen, alleen al door de prijs van rode dieselolie. Het voordeel is wel dat wij hoog weten te scoren op het gebied van klanttevredenheid. We leggen een totaalpakket neer, werken netter en komen afspraken na. Klanten stellen dat op prijs. Als bestuur proberen we dit ook onze leden voor te houden. Ook wat dit betreft moeten we dus samen optrekken. Vaak is het probleem waar een collega tegenaan loopt ook een probleem waar ik met mijn bedrijf tegenaan loop.”

Niet alles komt bij het bestuur terecht. “Voor individuele gevallen kloppen bedrijven meestal aan bij CUMELA Advies of bij onze bedrijfsconsulent John Augustijn”, vertelt Van de Velde. “Vaak gaat het dan ook om zaken waar wij als bestuur niet zo veel mee kunnen, omdat het een individueel probleem betreft. Daar loop je niet mee te koop.”

Elk eiland een bestuurslid

Van de Velde is geen onbekende in de provincie. Al dertien jaar zit hij in het provinciaal bestuur van CUMELA en sinds vorig jaar is hij ook actief in het dagelijks bestuur. “Ik vind leuk mijn neus ergens in te steken”, zegt hij. “Je leert collega’s kennen, je hoort veel en eigenlijk zit je allemaal in hetzelfde schuitje. Dat schept een band”, aldus Van de Velde. Het kost hem wel veel tijd. Zeker het lezen van alle stukken ziet hij als een uitdaging. “Dat vind ik nog wel eens lastig. Het scheelt dat ik twee zoons in het bedrijf heb. Daardoor kan ik tijd vrij maken voor bestuurswerkzaamheden.” Vice-voorzitter John Zandee is sinds vier jaar actief in het provinciaal bestuur. “Degene die op Zuid-Beveland actief was, stopte ermee. Omdat we vanuit elk eiland een bestuurslid willen hebben, werd ik erbij gevraagd”, legt hij uit. “Als er zaken in Goes spelen, kan ik daar achteraan. Als er dingen in Zeeuws-Vlaanderen zijn, kan het bestuurslid daar actie ondernemen. Van zaken die op je eigen eiland spelen, ben je nu eenmaal zelf het beste op de hoogte. Ik vind het leuk om te doen, ik kan nu meebesturen én commentaar leveren.”

Passeerstroken

Verkeersveiligheid is een onderwerp dat op ieders agenda staat. Passeerstroken zijn in opkomst in de provincie Zeeland. Onlangs is er een nieuwe strook geopend tussen Tholen en Poortvliet. Het gebeurt regelmatig dat trekkerchauffeurs op deze plekken even gas inhouden om plaats te maken voor de opgehoopte stroom auto’s achter hun machine. Anderzijds weten automobilisten steeds beter op deze voertuigen te anticiperen. Van de Velde: “Dit is een vrij simpele en goedkope oplossing om de verkeersveiligheid en de doorstroming te verbeteren. We hopen dan ook dat er meer van deze stroken komen. Wij hoeven daarvoor niet meer door de kernen en de wegbeheerder hoeft geen aparte weg voor het langzame verkeer aan te leggen.”

Momenteel mag het langzame verkeer geen gebruik maken van de rondweg om Zierikzee. Daardoor moeten Van de Velde en zijn medewerkers dwars door de kern. Behalve smalle wegen en hob-

Cumelabedrijven Zeeland

Deze afdeling heeft 86 leden. 4,5 procent van de leden van CUMELA Nederland is gevestigd in Zeeland. De gemiddelde omzet per bedrijf in Zeeland is 1,523 miljoen euro. Dit is 77 procent van het landelijke gemiddelde.

Landbouwweg Tholen

Langs het dorp Tholen ligt de allereerste landbouwweg van Nederland. Met deze weg, geopend in 2012, is voor veel landbouwverkeer een einde gekomen aan het sluip door, kruip door rijden door het dorp.

bels komen ze daardoor meteen een kinderdagverblijf en twee scholen tegen. Dat brengt risico’s met zich mee. “De provincie zet zich nu wel in om al het verkeer zo veel mogelijk te scheiden. Dat betekent dat landbouwverkeer niet op een fietspad wordt ingetekend, maar ook dat snel en langzaam verkeer elkaar niet in de weg zitten”, aldus de voorzitter. “Het scheelt dat onze gedeputeerde, Kees van Beveren, ook een agrarische achtergrond heeft”, voegt Zandee eraan toe. “Hij snapt de sector. Onze banden zijn dan ook nauw.”

Behalve bij wegaanpassingen worden loonbedrijven ook veelvuldig uitgenodigd op scholen als het gaat om de verkeersveiligheid. “Denk aan het gevaar van de dode hoek”, gaat Zandee verder. “Door kinderen in een hakselaar te zetten en ze te laten ervaren wat wij als bestuurders wel en niet zien, beseffen ze veel beter hoe met zo’n machine om te gaan in het verkeer. Het is onwetendheid. Vroeger waren kinderen bekend met landbouwmachines, maar nu ze niet meer van de boerderij komen en in de stad opgroeien, vragen ze zich geregeld af: wie is die man met die grote machine op de weg? Dat leggen we uit.”

Toegevoegde waarde

Het bestuur organiseert drie bijeenkomsten per jaar, waaronder een jaarvergadering. “Het is goed voor de onderlinge contacten. Vaak bespreken we onderwerpen waar elk cumelabedrijf mee te maken heeft”, zegt Van de Velde. “Het laat meteen de toegevoegde waarde van ons bestuur zien”, stelt Zandee. “Nijkerk is vanuit Zeeland gezien best ver weg. Wij houden als provinciaal bestuur de lijnen kort en zorgen voor een sterkere verbondenheid in de regio. Ik denk dat leden zonder provinciaal bestuur verder van het hoofdkantoor af zouden staan. Dat is onze meerwaarde.”

TEKST & FOTO’S: Marjolein van Woerkom